

1. Milline kohtulik kaitse mul on, kui satun teie riigis ettevõtlusega seotud inimõiguste rikkumise ohvriks? Kas see kaitse hõlmab hüvitamist?

Kõigil inimõiguste rikkumise ohvritel, olenemata sellest, kas need rikkumised on ettevõtlusega seotud või mitte, on õigus pöörduda kohtusse, et taotleda heastamist ja hüvitamist.

2. Kas ränkade inimõiguste rikkumiste suhtes kohaldatakse erieeskirju? Kas neid eeskirju kohaldatakse keskkonnakuritegude või tõsise töölase ärakasutamise suhtes?

Inimõiguste ränkade rikkumiste suhtes ei kohaldata erieeskirju. Kõiki inimõiguste rikkumist hõlmavaid juhtumeid käsitletakse samamoodi.

3. Olen Euroopa riikidevahelise kontserni väljaspool Euroopa Liitu aset leidnud tegevusest tulenenud inimõiguste rikkumise ohver. Kas õiguskaitse on mulle teie riigis kättesaadav, kui ma ei ole ELi kodanik ja ma ei ela ELis? Millistel tingimustel saan väita, et mu õigusi on rikutud? Kust võin leida lisateavet?

Õigus on territoriaalne. Isik peab tuginema rahvusvahelisele eraõigusele, et teha kindlaks *lex fori*; seda saab teha juhul, kui poolte vahel pole kokkulepet, mis takistab kohaldatava õiguse valimist.

4. Kas ombudsmani institutsioonid, võrdõiguslikkust edendavad asutused või inimõigustega tegelevad riiklikud asutused toetavad Euroopa riikidevaheliste kontsernide väljaspool Euroopa Liitu aset leidvate, ettevõtlusega seotud inimõiguste rikkumiste ohvreid? Kas need asutused võivad minu juhtumit uurida, kui ma ei ole ELi kodanik ja ma ei ela ELis? Kas teie riigis on teisi avalik-õiguslikke asutusi (nt töö- või keskkonnainspektsioon), kes võivad minu juhtumit uurida? Kust võin leida teavet oma õiguste kohta?

Malta ombudsmanil on põhiseaduse artikli 64A ja ombudsmani seaduse kohaselt volitus „uurida valitsuse poolt või nimel võetud meetmeid või õigusaktides sätestatud muu ametiasutuse, organi või isiku (sh põhiseadusega loodud ametiasutused, organid või ametid) poolt või nimel võetud meetmeid, mida on rakendatud haldusülesannete täitmisel“.

Ombudsmani seaduse artikli 12 lõike 1 kohaselt piirdub ombudsmani pädevus selliste kaebuste uurimisega, mis käsitlevad järgmist:

„a) valitsus, sealhulgas kõik ministriumid või muud valitsusasutused, kõik ministrid või riigisekretärid, kõik ametiisikud ning eelnimetatud asutuste liikmed või ametnikud;

b) mistahes avalik-õiguslik asutus ning mistahes äriühing või muu asutus, milles valitsusel või ühel või enamal eelnimetatud asutustest või nende asutuste mistahes kombinatsioonil on kontrolliv osalus või mille üle neil on tegelik kontroll, sealhulgas sellise asutuse või äriühingu või seda kontrolliva asutuse kõik direktorid, liikmed, juhid või muud ametnikud (edaspidi ühiselt „organisatsioon“), ning

c) kohalikud volikogud ja nende komiteed, linnapead, kohalike volikogude liikmed ja töötajad.“

Ombudsmanil ei ole konkreetselt ja ametlikult volitust uurida põhiõiguste rikkumist või neid ähvardavaid ohte ega volitust tagada heastamine või edendada või kaitsta kodanike põhiõigusi.

Ombudsmani seaduse artikli 22 lõikes 1 sätestatud ülesanded on aga piisava ulatusega, et võimaldada sellel organil sekkuda inimõiguste valdkonnas piiranguteta ja teha järgmist:

uurida kaebusi, millel on inimõiguste element;

juhtida ametiasutuste tähelepanu kodanike õigusi ähvardavatele ohtudele;

panustada rikkumise korral olukorra lahendamisse, tehes soovitusi küsimuse õiglasteks ja tõhusaks lahendamiseks, et vältida kohtumenetlust.

Ombudsmani pädevus laieneb kodakondsusest või päritolust olenemata kõigile isikutele, kes leiavad, et nad on kahju kannatanud, tingimusel, et neil isikutele on kaebuses isiklik huvi. „Isik“ tähendab siin nii füüsilisi kui ka juriidilisi isikuid.

Ombudsmani pädevusse kuuluvad ametiasutused või institutsioonid peavad kaitsma inimõigusi ja tagama nende rakendamise. Kuigi ombudsmani volitused piirduvad avaliku sektori asutustega, on võimalik võtta arvesse olukordi, kus ettevõtlusega seotud inimõiguste rikkumise ohver väidab, et tema õigusi rikuti, kuna avaliku sektori asutus või institutsioon ei suutnud tagada talle kaitset, millele tal oli õigus.

Ombudsman võib uurida juhtumit isegi siis, kui kaebuse esitanud isik ei ole ELi kodanik ega ela ELis, tingimusel, et kaebuse sisu kuulub ombudsmani pädevusse. Kui kaebuse sisu kuulub ombudsmani või muu kohaliku või reguleeriva asutuse pädevusse, on kõigile ohvritele tagatud õiguskaitse.

Seega ei olene ombudsmani pädevus asja sisust ega sellest, kas kahju kannatanud pool elab Maltal, vaid ombudsmani pädevusse kuuluva ametiasutuse väidetavast suutmatusest kaitset tagada.

Seoses Malta muude avalike teenustega (nt tööhõive- või keskkonnaalased teenused) on olemas muud avaliku sektori asutused, nagu tööstus- ja töösuhete amet, keskkonna ja ressurside amet, finantsteenuste valdkonna vahekohtunik ning riiklik võrdõiguslikkuse edendamise komisjon. Riiklik võrdõiguslikkuse edendamise komisjon kui riiklik võrdõiguslikkusega tegelev asutus võib aga uurida üksnes Maltal aset leidnud diskrimineerimise ja seksuaalne ahistamise juhtumeid.

5. Kas teie riik kohustab Euroopa riikidevahelisi kontserne looma kaebuste lahendamise mehhanisme või vahendusteenuseid, mille raames arutatakse nende ettevõtlusega seotud tegevusest tulenevaid rikkumisi? Kas neid kohustusi kohaldatakse ka väljaspool Euroopa Liitu aset leidnud rikkumiste suhtes? Kes teostab teie riigis selle tegevuse üle järelevalvet? Kas on võimalik tutvuda süsteemi toimimist käsitlevate avalike aruannetega?

Malta ei kohusta Euroopa riikidevahelisi kontserne looma kaebuste lahendamise mehhanisme ega vahendusteenuseid, mille raames arutatakse ettevõtlusega seotud tegevusest tulenevaid rikkumisi. Vahendamine toimub Maltal perekonnakohtu pädevusse kuuluvate asjade või üüri reguleerimise komisjoni menetluste puhul.

6. Kas mul on haavatava kuriteoohvrina erioõigusi, kui palun abi ettevõtlusega seotud inimõiguste rikkumiste vastu? Kas õigusabi on mulle kättesaadav, ja millistel tingimustel? Millised kulud katab õigusabi? Kas õiguskaitse on mulle kättesaadav samadel tingimustel, kui ma ei ole ELi kodanik või ma ei ela ELis?

Kui olete Malta seadustekogu (kuriteoohvrite seadus) 539. peatüki artiklis 2 sätestatud kuriteoohvr või Malta seadustekogu (soolise vägivalga ja koduvägivalga seadus) 581. peatükis sätestatud koduvägivalga ohver, on Teil õigus tasuta õigusabile. Kui kohus on teinud tasuta õigusabi andmise määruse, on Teil õigus õigusnõustajale ja kohtus esindamisele. Kaetakse kohtukulud ja advokaaditasud. Kui Te ei ole ELi kodanik, aga Teil on Maltal tsiviilõiguslik seisund, on Teil siiski õigus saada tasuta õigusabi. Kui olete ELi kodanik, kes elab väljaspool ELi, on Teil siiski Maltal õigus kohtus esindamisele ja õigusabile.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.